

Utkast

	Referat fra møte i Samarbeidsorganet Helse Sør-Øst RHF - Universitetet i Oslo
Tid:	29. november 2019 kl. 9.00 – 12.00
Sted:	Grev Wedels plass 5, 6. etasje, møterom <i>Peer Gynt</i>
Tilstede:	Helse Sør-Øst RHF Jan Frich, <i>viseadministrerende direktør</i> (møteleder) Øystein Krüger, <i>avdelingsdirektør forskning og innovasjon</i> Morten Reymert, <i>kst. administrerende direktør</i> , Oslo universitetssykehus HF Erlend B. Smeland, <i>direktør forskning, innovasjon og utdanning</i> , OUS Helge Røsjø, <i>direktør forskning og innovasjon</i> , Akershus universitetssykehus Waleed Ghanima, <i>forskningsjef</i> , Sykehuset Østfold HF Svein Tore Valsø, <i>direktør Personal og kompetanseutvikling</i>
	Universitetet i Oslo Arne Benjaminsen, <i>universitetsdirektør</i> Per Morten Sandset, <i>viserektor</i> Ivar P. Gladhaug, <i>dekan, Det medisinske fakultet</i> Jens Petter Berg, <i>prodekan forskning, Det medisinske fakultet</i> Dag Kvale, <i>instituttleder, Inst. for klinisk medisin, Det medisinske fakultet</i> Shuo-Wang Qiao, <i>nestleder, Institutt for klinisk medisin, Det medisinske fakultet</i>
Sekretariat:	Mette Sollihagen Hauge, <i>seniorrådgiver, Universitetet i Oslo</i> Randi Vad, <i>spesialrådgiver, Helse Sør-Øst RHF</i> (referent)
Forfall:	Cathrine Lofthus, <i>administrerende direktør</i> , Helse Sør-Øst RHF Svein Stølen, <i>rektor</i> , Universitetet i Oslo Morten Dæhlen, <i>dekan</i> , Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, UiO Jannicke Ludt, <i>spesialrådgiver</i> , Norges forskningsråd Rune Kløvtveit, <i>brugerrepresentant</i>

Saksnr.	Sakstittel
Sak 27-2019 Beslutningssak	Godkjenning av innkalling og dagsorden
	Innkallingen og dagsorden for møtet ble godkjent.
Sak 28-2019 Beslutningssak	Godkjenning av referat fra møte i Samarbeidsorganet 27. september 2019
	Referatet ble godkjent med de merknader som framkom i møtet vedrørende sak 20-2019.
Sak 29-2019 Beslutningssak	Tildeling av forskningsmidler fra Helse Sør-Øst RHF for 2020
	<p>Forskningsadministrasjonen i Helse Sør-Øst RHF innledet til saken ved å redegjøre for Samarbeidsorganets rolle ved tildelingen av midler og retningslinjer for habilitet. I tillegg ble fordelingseffektene av de innstilte søknadene presentert.</p> <p>De regionale forskningsmidlene omfatter både det øremerkede tilskuddet til forskning fra Helse- og omsorgsdepartementet og midler fra RHF-ets eget budsjett. Helse Sør-Øst RHF utlyste forskningsmidlene i sommer med søknadsfrist 5. september 2019. Det ble innlevert 562 søknader om individuelle forskningsprosjekter. Av disse ble 25 søknader avvist på formelt grunnlag, slik at det totalt ble vurdert 537 søknader. 104 søknader av disse søknadene er innstilt til støtte, noe som gir en tildelingsandel på 19,4 %.</p> <p>Samarbeidsorganet sa seg fornøyd med prosessen for tildeling av regionale forskningsmidler og framhevet at det er viktig med langsiktige ordninger som gir forutsigbarhet for søkerne, samt at tildelingen er basert på vitenskapelig kvalitet og forventet nytteverdi for pasientbehandling.</p> <p><i>Habilitet</i></p> <p>Alle faste medlemmer i Samarbeidsorganet må i forkant av møtet erklære sin habilitet/ inhabilitet i forhold til innstilte søknader fra vurderingskomiteen, samt søknader på venteliste. Følgende retningslinjer for habilitet legges til grunn:</p> <p>«1. Stillingsmessig posisjon (f.eks det at medlemmet i Samarbeidsorganet har lederoppgaver) ved søkerinstitusjon eller samarbeidende institusjon medfører ikke i seg selv alene inhabilitet.</p> <p>2. Et medlem av Samarbeidsorganet skal betraktes som inhabilt i forbindelse med vedtak om tildeling av regionale forskningsmidler, dersom ett eller flere forhold er oppfylt, jf. også Forvaltningsloven § 6:</p> <p><i>a. Samarbeidsorgan-medlemmet er prosjektleder (søker), eller er aktiv samarbeidspartner i prosjekt(er) som er innstilt til tildeling av HOD-midler i gjeldende søknadsprosess, og/eller</i></p>

	<p>b. Samarbeidsorgan-medlemmet har økonomiske interesser i prosjekt(er) som er innstilt til tildeling av HOD-midler gjennom gjeldende søknadsprosess, og/eller</p> <p>c. Samarbeidsorgan-medlemmet har nær personlig relasjon til, eller er i nær slekt med person som er prosjektleder (søker) til prosjekt som er innstilt til tildeling av HOD-midler gjennom gjeldende søknadsprosess, og/eller</p> <p>d. Samarbeidsorgan-medlemmet er kjent med at nærstående person (kf. pkt. c) har økonomiske interesser i prosjekt(er) som er innstilt til tildeling av HOD-midler gjennom gjeldende søknadsprosess».</p> <p>Disse retningslinjene er i tråd med Forvaltningslovens §6.</p> <p>Følgende seks medlemmer hadde i forkant av møtet erklært seg inhabile og forlot derfor møtet under behandling av innstillingslisten: Erlend B. Smeland, Helge Røsjø, Waleed Ghanima, Jens Petter Berg, Ivar P. Gladhaug og Shuo-Wang Qiao.</p> <p>Svein Stølen var ikke tilstede i møtet, men hadde på forhånd avgitt fullmakt om at han var habil og stilte seg bak forslaget til vedtak i saken.</p> <p>Vedtak: Samarbeidsorganet slutter seg til innstillingen fra vurderingskomiteene for tildeling av totalt 133,9 mill. kr. Av disse midlene utgjør henholdsvis det øremerkede tilskuddet til forskning fra Helse- og omsorgsdepartementet 103,4 mill. kr og regionale budsjettmidler fra Helse Sør-Øst RHF 30,5 mill. kr.</p>
<p>Sak 30-2019 Drøftingssak</p>	<p>Framtidig bruk av regionale forskningsmidler</p>
	<p>Jan Frich, <i>viseadministrerende direktør</i>, Helse Sør-Øst RHF, innledet til saken. Han viste blant annet til Regional utviklingsplan 2035 hvor ett av satsingsområdene er «Forskning og innovasjon for en bedre helsetjeneste», NIFUs rapport om ressursbruk til forskning i helseforetakene for 2017 og styresaken i RHF-et den 21. november 2019 vedrørende budsjett 2020 og fordeling av midler til drift og investeringer. Det ble poengtert at Helse Sør-Øst RHF har et krav om å øke antall kliniske studier og at psykisk helsevern skal prioriteres.</p> <p><i>Kommentarer fra møtet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Forutsigbarhet er en forutsetning for å kunne bygge opp robuste forskningsmiljøer. Det er derfor viktig at det gjennomføres grundige diskusjoner og evalueringer før det foretas endringer i utlysningen av regionale forskningsmidler. • Konkurransetsetting av midler er et viktig verktøy for å sikre vitenskapelig kvalitet. Gode forskningsmiljøer må settes i stand til å bli enda mer konkurransedyktige på andre arenaer.

	<ul style="list-style-type: none"> • Det bør også etableres en underskog av nye forskningsgrupper, men disse miljøene vil behøve en del tid før de kan hevde seg i konkurransen om midler fra andre finansieringskilder. For høyt antall nye forskningsmiljøer vil derfor kunne gi en nedgang i innhenting av ekstern forskningsfinansiering. Av den grunn bør også utlysning av midler til fokuserte satsingsområder ha et begrenset omfang. • Forhåndssatte rammer for faggrupper/programmer ved utlysning av forskningsmidler kan gå ut over den vitenskapelige kvaliteten. • Det øremerkede tilskuddet fra Helse- og omsorgsdepartementet til forskning har stor betydning for den felles forskningsaktiviteten ved universitetet og helseforetakene. Dette gjelder i særlig grad samarbeidsflaten mellom Institutt for klinisk medisin og universitetssykehusene siden svært mange av forskerne har kombinerte stillinger. Det er nettopp denne samarbeidsflaten som oppnår SSF, SFI, Jepsensentre, ERC m.m. • Effekten av fordelingen av forskningsmidler mellom både fagområder og institusjoner bør evalueres. <p>Saken settes opp igjen på det kommende møtet i Samarbeidsorganet.</p>
<p>Sak 31-2019 Drøftingssak</p>	<p>Juridisk vurdering av rapport fra nasjonal arbeidsgruppe for håndtering av helseforskningsdata</p>
	<p>Randi Borgen, <i>juridisk direktør</i>, Oslo universitetssykehus HF, presenterte saken.</p> <p>UiO og OUS har etter forespørsel fra Samarbeidsorganet foretatt en juridisk gjennomgang av rapporten «Håndtering av helseforskningsdata». Den juridiske tilnærmingen gjelder ikke bare for pseudonymiserte data som det er satt søkelys på i rapporten, men for mange typer helseforskning. Ved den juridiske vurderingen er bl.a. følgende trukket fram:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hensyn og verdier som begrunner plikter og rettigheter i helseforskning • Forsvarlighetsplikten som gjelder i alle faser av forskningen. Den omfatter behandling av mennesket, persondata og biologisk materiale, samt vurdering av risiko og nytte, betydning for mennesker som er berørt m.m. Forsvarlighet begrunner også plikter til dokumentasjon/varsling/protokollering og publisering. • Beslutningsmyndigheten for å tydeliggjøre ansvaret for hvem skal ta beslutninger i forhold til de ulike fasene i forskningsprosessen • Mangfoldet av hva som er helseforskningsdata • De to tilsynsorganene som har oppgaver her. Datatilsynet har ansvar for måten man behandler opplysningene. Helsetilsynet har ansvar for forskningsaktiviteten og forsvarligheten i alle deler av det, samt taushetsplikten og brudd på den. • Det rettslige grunnlaget for forskning, herunder samtykke, nødrett m.m. <p>I helselovgivningen som bl.a. omfatter helsepersonelloven, helseforskningsloven og helseregisterloven er forsvarlighetsvurdering lovhjemlet. Det betyr at for helseforskning foreligger det både et institusjonelt ansvar og et lovfestet ansvar for forskeren til å vurdere forsvarligheten knyttet til hvert enkelt prosjekt. Dette</p>

	<p>innebærer at personvernforordningen (GDPR) kan anses som en bakgrunnslov for helseforskning.</p> <p>I det videre arbeidet vil juristene og arbeidsgruppen samarbeide om å ferdigstille rapporten før den oversendes administrerende direktør i Helse Sør-Øst RHF med tanke på videre utsending til de andre regionene.</p>
Sak 32-2019 Orienteringssak	<p>Informasjonssikkerhet og personvern</p> <p>Øyvind Grinde, <i>informasjonssikkerhetsleder</i>, Helse Sør-Øst RHF, gjennomgikk krav til informasjonssikkerhet og personvernlovgivningen. God informasjonssikkerhet er en forutsetning for god pasientbehandling og omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konfidensialitet - informasjon blir <i>ikke kjent</i> for uvedkommende • Integritet - informasjon blir <i>ikke endret</i> utilsiktet eller av uvedkommende • Tilgjengelighet - informasjon er <i>tilgjengelig</i> ved behov <p>Han gjennomgikk også overlapp og forskjeller mellom informasjonssikkerhet og personvern m.m. For å ha kontroll på disse tingene må man ha et internt regelverk med krav til internkontroll på informasjonssikkerhet, samt gode styringstiltak og sikkerhetstiltak.</p> <p>Samarbeidsorganet tar saken til orientering.</p>
Sak 33-2019 Beslutningssak	<p>Årsplan for Samarbeidsorganet 2019 og 2020</p> <p>Samarbeidsorganet godkjente årsplanene med de innspillene som ble gitt i møtet.</p>
Sak 34-2019 Beslutningssak	<p>Møteplan for 2021</p> <p>Samarbeidsorganet vedtok følgende møteplan for 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fredag 5. mars hos UiO • Fredag 4. juni hos Helse Sør-Øst RHF • Fredag 24. september hos UiO • Fredag 3. desember hos Helse Sør-Øst RHF <p>Møtene avholdes fra kl. 9-12.</p>
Sak 35-2019	<p>Øvrige orienteringssaker</p>
a)	<p>Prosess for etablering av nytt regionalt samarbeidsorgan</p> <p>Jan Frich, <i>viseadministrerende direktør</i>, Helse Sør-Øst RHF, informerte om saken. Han viste til instruksen fra Helse- og omsorgsdepartementet til styret i Helse Sør-</p>

	<p>Øst RHF om samarbeidet med universitetet og høyskoler av 23. mai 2013. Instruksen er vedlagt referatet.</p> <p>Instruksen åpner for å ha ett felles samarbeidsorgan, alternativt etablere ett samarbeidsorgan med UH-sektoren for forskning og ett samarbeidsorgan for utdanning, evt. ett samarbeidsorgan med universiteter og ett samarbeidsorgan for høyskolene. Endringene i UH-sektoren i Helse Sør-Øst, med etablering av flere universiteter, gjør det nødvendig å revurdere organiseringen av samarbeidsorganene.</p> <p>Under diskusjon av saken ble det uttrykt sterk bekymring for at den omfattende samarbeidsflaten mellom UiO og universitetssykehusene kan bli svekket dersom de regionale samarbeidsorganene blir omstrukturert. Det er pr i dag et utstrakt strategisk samarbeid mellom sektorene og mange som har kombinerte stillinger. Det ble også påpekt av sammensetningen av Samarbeidsorganet må reflektere forskningsaktiviteten i regionen.</p> <p>Saken settes opp igjen på neste møte.</p>
b)	Nytt mandat for Nasjonalt publiseringsutvalg i medisin
	<p>Rand Vad, <i>spesialrådgiver</i>, Helse Sør-Øst RHF, orienterte om at mandatet for Nasjonalt publiseringsutvalg i medisin (NPU MED) har blitt revidert for en tid tilbake. Dette innebærer blant annet at det er de fire medisinske fakulteter ved UiO, UiT, UiB og NTNU som skal foreslå medlemmer til faggruppene gjennom sine prodekaner for forskning. Medlemmene i publiseringsutvalget og faggruppene oppnevnes formelt av de regionale samarbeidsorganene. I vår region er den oppgaven delegert til Arbeidsutvalget for Samarbeidsorganet.</p>
c)	Oppsummering av seminaret og møtet i NSG den 20. november 2019
	<p>Ivar P. Gladhaug, <i>dekan</i>, Det medisinske fakultet, UiO, orienterte om at det ble avholdt et vellykket seminar i regi av NSG den 20. november 2019. Tittelen på seminaret var «Kjeden fra biomedisinsk forskning til klinisk forskning til verdiskapning», og det ble presentert gode eksempler fra alle regionene. På dette seminaret ble det også lagt vekt på at de øremerkede forskningsmidlene bidrar til synergier i særlig grad mellom universitet og universitetssykehus i alle regionene.</p>
d)	Oppfølging av komparativ medisin
	<p>Per Morten Sandset, <i>viserektor</i>, UiO, informerte om at UiO har oppnevnt et fagråd for komparativ medisin ved UiO med utgangspunkt i arbeidet som er gjort ved OUS. Fagrådet skal utvikle felles modell for harmonisering av prising og tjenester. Shuo-Wang Qiao leder utvalget.</p>
e)	Høring: Grimstadutvalgets utredning – «Studieplasser i medisin i Norge – Behov, modeller og muligheter»

	Høringsfristen for Grimstadutvalgets utredning – «Studieplasser i medisin i Norge – Behov, modeller og muligheter» er satt til 15. februar 2020. Det var enighet om at partene i Samarbeidsorganet bør samordne svarene. Mette Sollihagen Hauge koordinerer dette fra UiOs side.
f)	Høring: «Områdegjennomgang av det næringsrettede virkemiddelapparatet – invitasjon til innspill til konsulentenes anbefalinger»
	Per Morten Sandset, viserektor, UiO, orienterte om at Nærings- og fiskeridepartementet har invitert berørte virksomheter og brukere til å komme med vurderinger og innspill til oppfølgingen av delrapport fra fase 3 i områdegjennomgangen av det næringsrettede virkemiddelapparatet. Delrapporten inneholder konsulentenes helhetlige anbefalinger om innretning og organisering av det næringsrettede virkemiddelapparatet.
Sak 36-2019	Eventuelt
	Ingen saker ble meldt under eventuelt.